
NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 400.A.5-3-4-324.
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 11. august 2008
Emne: EF-Domstolen: Afgivelse af dansk indlæg i C-514/0P, Kongeriget Sverige mod
Kommissionen, om aktindsigt afsluttede retssager

1. Baggrund

Retten i Første Instans afsagde den 12. september 2007 dom i sag T-36/04, API mod Kommissionen. Sagen var anlagt af journalistsammenslutningen, Association de la presse internationale ASBL (API) mod Kommissionen for manglende aktindsigt i Kommissionens indlæg i en række retssager. Kommissionen havde givet aktindsigt i afsluttede præjudicielle forelæggelser, men nægtet aktindsigt i en række verserende og afsluttede direkte sager.

Kommissionens begrundelse for afslaget på aktindsigt i de afsluttede direkte sager var dels, at der verserede erstatningssag om samme spørgsmål dels, at medlemslandene endnu ikke havde gennemført den nødvendige lovgivning mv., og der foregik derfor forhandlinger mellem Kommissionen og medlemslandene herom. Retten fastslog imidlertid, at denne undtagelse ikke fandt anvendelse på de direkte afsluttede sager, hvor Domstolen allerede havde afsagt dom i sagen. Den potentielle mulighed for, at en sag om opfølgning af en dom, kunne ende med, at der blev anlagt en ny sag herom ved Domstolen kunne ikke begrunde, at aktindsigt kunne nægtes indtil det tidspunkt, hvor opfølgningen var afsluttet. I givet fald ville spørgsmålet om aktindsigt afhænge af usikre og fremtidige begivenheder, herunder omhyggelighed og sagsbehandlingstid hos mange forskellige myndigheder. Sådan tilgang ville være i modstrid med formålet med at sikre den videst mulige offentlige adgang til dokumenter hidrørende fra institutionerne.

Kommissionens begrundelse for afslaget på aktindsigt i de direkte verserende sager var, at udlevering af disse sager ville skade Kommissionens stilling, og at Kommissionen havde ret til at varetage sine interesser uden at være udsat for indflydelse udefra, navnlig fra offentlighedens side. Retten anerkendte dette generelle behov for fortrolighed, som baseres dels på retten til en retfærdig rettergang for en uafhængig domstol, dels på den omstændighed, at Kommissionen skal kunne varetage sine interesser som part i sagen. Retten fastslog desuden, at muligheden for at opnå forlig i en sag mellem Kommissionen og en medlemsstat generelt var et beskyttelsesværdigt hensyn, som fandt anvendelse i forbindelse med verserende traktatkrænkelsessager som begrundelse for ikke at give aktindsigt.

På den baggrund annullerede Retten Kommissionens beslutning om afslag på aktindsigt i de afsluttede direkte sager, men frifandt Kommissionen for afslaget på aktindsigt i de verserende sager.

Sverige har den 22. november 2007 iværksat en appelsag, C-514/07P, hvori Sverige har nedlagt påstand om, at dommen ophæves med hensyn til frifindelsen af Kommissionen vedrørende afslaget på aktindsigt i de verserende direkte sager.

2. Sagens betydning for Danmark

Mest mulig aktindsigt i EU har høj prioritet for Danmark. Spørgsmål om fortolkningen af aktindsigtsforordningen tillægges derfor stor vægt. Den danske regering lægger vægt på, at der altid skal foretages en konkret vurdering af, om der skal gives aktindsigt i et dokument.

I den ovennævnte sag konstaterede Retten på den ene side, at institutionerne i henhold til artikel 4, stk. 2 i aktindsigtsforordningen har pligt til at undersøge, om udbredelse af et dokument specifikt og konkret vil være til skade for den interesse, som beskyttes i henhold til en undtagelse.

På den anden side fastslog Retten imidlertid, at denne forpligtelse ikke er påkrævet i alle tilfælde, hvis det er åbenbart, at aktindsigten skal afslås eller imødekommes. Retten fandt derfor, at Kommissionen ikke havde pligt til at foretage en sådan vurdering med den begrundelse, at der består et generelt behov for fortrolighed vedrørende indlæg i verserende direkte sager indtil tidspunktet for den mundtlige forhandlings afslutning.

Regeringen har intervenseret i appelsagen til støtte for Sverige og har i sit indlæg i sagen gjort gældende, at aktindsigtsforordningen skal fortolkes således, at institutionerne ved en anmodning om aktindsigt i alle tilfælde har en pligt til at foretage en konkret vurdering af dokumenter, der falder inden for aktindsigtsforordningens anvendelsesområde. Regeringen har ligeledes gjort gældende, at dommen bør opretholdes m.h.t. de afsluttede direkte sager.

Udenrigsministeriet